

Bratislava-Banská Bystrica, 23. júla 2018

T.
Vedecká rada PF UMB
Kancelária dekana
Ružová 13
974 11 Banská Bystrica

Vec: Doc. ThDr. Pavel HANES, PhD. - inauguračný posudok

Uchádzač o vymenúvacie konanie Doc. ThDr. Pavel HANES, PhD. (*1954) v súčasnosti pracuje ako docent na Katedre teológie a katechetiky Pedagogickej Fakulty UMB v Banskej Bystrici. Magisterské univerzitné štúdium v odbore 2.1.14 Evanjelická teológia absolvoval na Evanjelickej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave v rokoch 1977-1982, kde získal akedemický titul Mgr. a nastúpil do cirkevnej služby BJB vo Vavrišove (1982-1993). Keď v roku 1993 bol povolaný za asistenta a potom odborného asistenta na PF UMB, rozhodol sa v Bratislave na EBF UK pokračovať v doktorandskom štúdiu (1996-2002), kde úspešne obhájil dizertačnú prácu na tému *Vzťah soteriológie a sociálnej otázky v teológii revivalizmu*, a tak v roku 2002 získal vedecko-akademický titul PhD. v odbore 2.1.14 Evanjelická teológia. Vo svojom akademickom raste pokračoval a v roku 2007 vyhotovil rigoróznou prácu v odbore 2.1.12 Teológia; vypracovaním témy *Filozofia pre teológov* získal titul ThDr. na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici. V roku 2009 sa v odbore 2.1.14 Evanjelická teológia habilitoval na EBF UK v Bratislave, keď obhájil habilitačnú prácu *Teológia katastrofy podľa Knihy Jobovej*. Od roku 1993 je členom akademickej obce Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici, kde na Katedre evanjelikálnej teológie, resp. na Katedre teológie a katechetiky pôsobil ako odborný asistent (1993-2004) a kde si svojou odbornosťou a osobnými kvalitami získal úctu celej akademickej obce. Od roku 2004 až do súčasnosti vo svojej akademickej činnosti pokračuje ako docent. V akademickom roku 2017/2018 požiadal o zahájenie vymenúvacieho konania za účelom získania hodnosti profesora v odbore 2.1.12 Teológia.

Jeho odborné kvality sa presvedčivo profilovali už od počiatku jeho akademicko-vedeckého rastu. Teologicko-prekladateľskou komisiou Slovenskej biblickej spoločnosti bol pozvaný do prekladateľskej práce na novom slovenskom ekumenickom preklade Biblie (2002-2007) a taktiež na odbornej revízii Starého zákona v rokoch 2014-2016. Tomuto projektu sa venoval aj v nedávnom období ako člen užšieho výberu tejto komisie, ktorá pracovala na jeho ďalšej revízii, vrátane teologickej revízie konkordantnosti pojmov a krížových odkazov (2016-2017). Táto činnosť je celoslovenského charakteru a má veľký význam pre naše domáce teologické vedy a pre všetky protestantské cirkvi na Slovensku.

Pri analýze a posudzovaní *vedecko-pedagogickej činnosti* inauguranta doc. ThDr. Pavla Hanesa, PhD. je nutné si všimnúť jeho výnimočnú odbornosť, k akej sa dopracoval vo svojej teologickej oblasti. Nie div, že mu to bolo umožnené, veď už počas svojej prípravy na teologickú dráhu a potom aj ako pedagóg sa cieľavedome pripravoval a vzdelával, aby mohol obsiahnuť a čo najlepšie naplniť svoje poslanie. Tejto jeho dokonalej príprave dopomohli aj niektoré významné *zahraničné štipendiá a rôzne zahraničné pobyty a stáže*. Tak si mohol svoje vedomosti a odbornú prípravu prehľbovať napr. na pobyte vo Wheaton College (Illinois, USA: 1995 a 2010) alebo v Tyndale House (Cambridge, Veľká Británia: 2008-2009 a 2017), kde sa zameriaval hlavne na výskum týkajúci sa textu a teológie Starého zákona. Už počas týchto pobytov si získaval uznanie, ktoré mu otváralo cestu aj k početným prednáškovým aktivitám na pozvanie takých univerzitných, výskumných a spoločensko-cirkevných inštitúcií, ako napr. East-West Center for Mission / Institute of World Mission (Soul, Južná Kórea: 1993), Fakultät der Humanwissenschaften und Theologie (Dortmund, Nemecko: 2003), International Baptist Theological Seminary (Praha, Česká republika: 2011), Ewangelikalna Wyzsza Szkoła Teologiczna (Wrocław, Poľsko: 2015), alebo najnovšie realizovaný projekt v Driestar Christian Education (Gouda, Holandsko: 2016-2017), ktorý pokračuje aj od septembra 2018. Tieto pobyty výdatne obohatili vedomosti a skúsenosti nášho inauguranta a inšpiratívne pôsobili aj na charakter jeho výskumu a pedagogickej činnosti.

Tzv. odbornú špecializáciu doc. ThDr. Pavla Hanesa, PhD. môžeme posúdiť z viacerých strán. Okrem akademických prednášok na domácej katedre a pozvaných prednášok na zahraničných univerzitách, prípadne na cirkevných inštitúciách a fórach sú to hlavne *vedecké články* v domácich a zahraničných odborných časopisoch, zbierkach a monografiách, kde sa plne odhaľuje vysoká odborná erudovanosť inauguranta. Tak môžeme konštatovať, že celkový počet publikovaných prác je 152. Patria sem aj samostatné *vedecké práce a monografie* v počte 10 (+ 2 v spoluautorstve) v kategóriách AAA-BAB, vedecké štúdie a vedecké články v počte 25, 10 učebníc a učebných textov v kategórii BCI, ďalej odborné články (12), kvalifikačné práce a preklady (64), prednesené referáty a príspevky vo vedeckých zborníkoch (29) atď. Na uvedené práce eviduje 123 citačných odkazov, z toho 4 v zahraničných publikáciách evidovaných v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS a 8 citácií tej istej kategórie v domácich publikáciách. To prezrádza cenné uznanie odborných aktivít inauguranta v zahraničí i na domácej pôde.

Číselne sumarizované práce inauguranta prezrádzajú nielen jeho húževnatosť a oddanosť pre vedný odbor teológia, ale aj jeho potenciál, ktorým sa venoval v odbore dôležitým výskumným úlohám. Vo svojej *vedecko-výskumnej činnosti* sa venoval 5 zahraničným výskumným projektom, z ktorých na dvoch ešte pracuje. Spája sa tak s honosnými univerzitnými inštitúciami, ako sú napr. Wheaton (Illinois, USA), Cambridge (Veľká Británia) alebo Grand Rapids (Michigan, USA). Stojí za zmienku uviesť aspoň niekoľko výskumných tém, ktorým sa ako vedúci riešiteľ (alebo ako riešiteľ za SR) venoval: The Evangelical Theology of the Old Testament, Transformative Theology, Human Flourishing in the Post-Communist Society. Podobne riešil aj rôzne výskumné projekty v SR, ktorých počet je 7, medzi nimi aj dva projekty VEGA. Okrem toho sa venoval výskumu, ktorým sa snažil aplikovať výskum do praxe v bilaterálnom americko-slovenskom projekte "Filozofické, biblické a katechetické východiská pri riešení teologických, etických a katechetických otázok súčasnosti".

Pedagogické zameranie, výskum a literárne dielo doc. ThDr. Pavla Hanesa, PhD. jednoznačne prezrádzajú vysokú *odbornú špecializáciu* a erudovanosť v odbore 2.1.12 Teológia, kde sa pohybuje zvlášť v oblasti Starého zákona, dogmatiky, filozofie a etiky (kombinácia Starý zákon a systematická teológia). Cení sa, že zvolený vedný odbor nepestuje izolovane, ale snaží sa o interdisciplinaritu, aby pohľady výskumu, analýzy a výsledky bádania sa vzájomne dopĺňali a viedli k objektívnejším konzekvenciám. Podobne je hodnotné aj to, že výsledky svojho biblického a historického pozorovania konfrontuje aj s dnešným spoločenským a cirkevným životom, kde sa neoblomne venuje aj kritickému hodnoteniu reálnych problémov v ľudskom živote a myslení nášho 20. a 21. storočia. Je iba samozrejmé, že tu vychádza z biblických základov, ktorých tvorbu prísne rešpektuje a dôsledne rozvíja v preferovaní hebrejčiny, odbornej znalosti starozákonného textu spolu s jeho súvislosťami historicko-dejinnými a teologickými. V tejto línii potom otvára súvislosti, ktoré pokračujú v biblickom procese dejín spásy (očakávanie Mesiáša), vrátane súvislostí historických, filozofických, etických a praktických, ako vstupujú do dnešného myslenia a ovplyvňujú život dnešnej cirkevnej i sekulárnej spoločnosti. Tak sa dostávajú do spektra jeho pozorovania ľudské situácie, ako napr. utrpenie, násilie, prenasledovanie, zmierenie, obnova života, viera, osobná perspektíva - spasenie, alebo edukatívne otázky kresťanského života a poslania, ako napr. kresťanský svetonázor, vzdelávanie na ceste, výchova a mier, kresťanské manželstvá a rodiny atď., o čom konal aj bohatú prednáškovú činnosť v rôznych vzdelávacích kurzoch pre prax doma i v zahraničí. Cení sa, že vedecké dielo inauguranta presahuje tak rámec výskumu a vstupuje do akademických sfér, kde sa dobre vie uplatniť v pedagogickej a lektorskej činnosti a zároveň blahodárne pôsobí aj v cirkevnej praxi.

Z *pedagogickej a výchovno-vzdelávacej činnosti* inauguranta je možné jasne usúdiť, že jeho samozrejmou prioritou je viesť študentov ku triezvemu kritickému mysleniu a kreatívnemu narábaniu s pôvodnými biblickými prameňmi, aby mohli získať spoľahlivé odborné vedomosti na takej vieroučnej, no zároveň vednej úrovni, aby boli schopní viesť dialóg v našom cirkevno-teologickom prostredí a taktiež mohli vedecky samostatne myslieť a pracovať, napr. aj literárne.

Jeho doterajšie pôsobenie eviduje slušné výsledky aj v priamej odbornej a pedagogicko-výchovnej oblasti, kde bol *vedúcim záverečných prác* (Bc., Mgr.) pre 22 študentov. Viedol 3 *doktorandov*, ktorým bol školiteľom, resp. odborným konzultantom. Ako vysokoškolský pedagóg a vedec nezaháľal ani vo svojej výskumnej a literárnej činnosti. Ako študijné materiály zostavil a vydal 9 *skript*, resp. *vysokoškolských učebníc*, z ktorých tri boli vydané dvakrát a jedna dokonca dosiahla 8 vydaní. Treba uviesť, že inagurant je garantom aj študijných programov na všetkých troch stupňoch (bakalársky, magisterský a doktorandský) v študijnom odbore 2.1.12 Teológia.

Inaugurant je aktívny aj v *redakčnej činnosti*. Bol alebo aj v súčasnosti je členom viacerých redakčných rád časopisov a zborníkov doma i v zahraničí. Okrem toho bol spolutvorcom a zostavovateľom viacerých zborníkov, resp. konferenčných tematických čísiel časopisu TF, do ktorých aj sám bohato prispieval. Dôležité je pripomenúť jeho redakčnú a zostavovateľskú činnosť v rámci kmeňovej fakulty na redigovaní časopisu *Testimonium fidei*, ktorý má úctyhodný vedecký charakter. Podobne je členom aj viacerých medzinárodných výborov, z ktorých je treba spomenúť aspoň najnovšie členstvá v medzinárodnej organizácii The Society of Biblical Literature (2017-) alebo The Evangelical Theological Society (2018-).

Za záslužnú prácu inauguranta dostalo sa mu aj *ocenenia a uznania* od viacerých odborných inštitúcií, vrátane pozvánok na vedecké konferencie a možnosti publikovať v renomovaných časopisoch a vydavateľstvách. Tak si vďaka vynikajúcim výsledkom získal všeobecné uznanie v oblasti pedagogicko-výchovnej a vedecko-výskumnej, ako aj za úspechy v odbornovo-vedeckej činnosti v spolupráci s domácimi vedeckými pracovníkmi a aj so zahraničnými univerzitami v Európe i v USA.

Záverom môže sa teda konštatovať, že inaugurant vytvára významnú vedeckú školu v kombinácii Starý zákon a systematická teológia, ktorá je novým prvkom v kontexte domácej i zahraničnej odbornosti. Vedecké poznanie, kvalita a spôsob dosahovania výskumných výsledkov je originálna a akceptovateľná. Teoretické presahy výskumu a pôsobnosti uchádzača sú žiadúco interdisciplinárne a majú potenciál dobre ovplyvniť nielen vedecký a pedagogický život pracoviska, ale majú dosah aj na praktický život ľudí v cirkvi i v danej spoločnosti. To všetko potvrdzuje výbornú odbornú erudovanosť inauguranta a jeho všeobecné uznanie v priestore dnešného univerzitného i cirkevného teologického sveta doma i v zahraničí. Môže sa teda s uspokojením konštatovať, že inaugurant sa dostatočne pričínil k rozvoju vedného odboru "teológia" v svojom rozsahu. Tým sa zároveň potvrdzuje, že nielen že spĺňa vysokoškolským zákonom (§ 76. Zákona č. 131/2002 v znení nesk. predp.) požadované kritériá na vymenovanie za profesora v odbore 2.1.12 Teológia, ale ich aj prevyšuje. Na základe uvedeného navrhujem, aby vymenúvacie konanie za profesora bolo úspešne završené a uchádzačovi doc. ThDr. Pavlovi Hanesovi, PhD. bol za jeho významné doterajšie vedecké a pedagogické dielo udelený vedecko-pedagogický titul „profesor“ (prof.) v odbore 2.1.12 Teológia.

Prof. PhDr. ThDr. PaedDr. Imrich Peres, PhD.